ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ondřeje Mrákoty a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobců: **a) A. A., b) nezl. A. K., c) nezl. M. K., d) nezl. R. K.,** všichni žalobci zastoupeni Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 4. 2018, č. j. 28 Az 4/2018 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

III. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů advokátky Mgr. Gabriely Kopuleté **se určuje** částkou **20 440 Kč.** Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně a) za sebe i své nezletilé děti, žalobce b), c) a d) (dále jen „stěžovatelé"), podala dne 27. 11. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 30. 11. 2017 poskytla údaje k podané žádosti a téhož dne s ní byl k této žádosti proveden také pohovor. Stěžovatelka a) uvedla, že v roce 2016 přiletěli společně s manželem do Spolkové republiky Německo, kde požádali o mezinárodní ochranu. Dle jejího vyjádření jim bylo v SRN sděleno, že se musí vrátit zpět do Arménie, avšak neví, zda se jednalo o rozhodnutí. Následně s celou rodinou odjeli do České republiky. Uvedla, že má psychické problémy – trpí zvýšenou nervozitou a úzkostí, v SRN byla léčena u neurologa a psychiatra. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že přijali křesťanství a jezídská komunita v Arménii od té doby rodinu nepřijímá, je jim vyhrožováno smrtí a odebráním dětí k výchově podle jezídských tradic. Do Arménie se vrátit nemohou, neboť

jim tam hrozí nebezpečí. Dále uvedla, že v České republice nemá známé ani příbuzné, v případě vrácení do SRN se obává toho, že je pošlou zpět do Arménie. Během pobytu v SRN s úřady potíže neměla, chodila k lékaři, děti chodily na jazykové kurzy a pak do školy.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 1. 2018, č. j. OAM-986/ZA-ZA11-ZA15-2017, žádost stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany shledal nepřípustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu"), a řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. Zároveň žalovaný určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III"), je SRN.

[3] Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že v případě stěžovatelů nebylo naplněno žádné z kritérií stanovených v kapitole III. nařízení Dublin III, které by určilo příslušnost České republiky k posouzení jejich společné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný vyšel z dikce čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III, který stanoví příslušnost státu v případě nemožnosti aplikace žádného z dalších kritérií, v tom smyslu, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušný první členský stát, v němž byla žádost podána. Dále uvedl, že v souladu s čl. 11 odst. 1 nařízení Dublin III stěžovatelce a) sejmul otisky prstů a tyto zaslal do systému EURODAC. Ze záznamu o výsledku porovnání otisků prstů v tomto systému pak jednoznačně vyplynulo, že stěžovatelka a) opakovaně podala žádost o mezinárodní ochranu v SRN dne 19. 5. 2016 a dne 15. 9. 2017, přičemž SRN byla prvním státem, ve kterém žádost o mezinárodní ochranu podala. Spolková republika Německo uznala svou příslušnost k posouzení žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu, což žalovanému bylo oznámeno dne 1. 12. 2017.

[4] Stěžovatelé proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobou, v níž namítali, že se žalovaný nedostatečně zabýval ohrožením, kterému mohou být v případě svého návratu do země původu vystaveni. Stěžovatelé dále nesouhlasili s vyslovením příslušnosti SRN k vyřízení jejich žádosti, neboť mají za to, že jejich původní žádost o udělení mezinárodní ochrany nebyla v SRN spravedlivě posouzena a nebylo přihlédnuto ke všem podkladům, které stěžovatelka a) předložila, čímž dle jejich názoru došlo k porušení principu *non-refoulement*. Stěžovatelé se obávají, že v případě přemístění do SRN budou vyhoštěni do Arménie, kde jim hrozí vážná újma.

[5] Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví označeným rozsudkem žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), zamítl.

[6] Krajský soud konstatoval, že stěžovatelé nezpochybňovali skutečnost, že poprvé podali žádost o mezinárodní ochranu v SRN; stěžovatelé namítali nesprávnou aplikaci čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III. K tomu krajský soud uvedl, že žalovaný je povinen v odůvodnění rozhodnutí, kterým vyslovuje, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu je podle čl. 3 nařízení Dublin III jiný členský stát,

pokračování

zabývat se vždy také tím, zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 24; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dle krajského soudu žalovaný této své povinnosti dostál, neboť na str. 4 a 5 svého rozhodnutí dospěl k závěru, že azylové řízení ani podmínky přijetí žadatelů v SRN nevykazují závažné systémové nedostatky, přičemž vycházel z Informace OAMP MV ze dne 15. 1. 2018, která byla vypracována oddělením zahraničních a evropských záležitostí a týká se azylového systému v SRN. K tomu krajský soud dodal, že stěžovatelé ani v průběhu správního řízení ani v žalobě žádné výhrady k podmínkám azylového řízení v SRN nevznesli. Krajský soud proto uzavřel, že v průběhu správního řízení nevyplynula žádná okolnost, pro kterou by se žalovaný či soud měl vážně obávat, že žádost stěžovatelů nebude v SRN dostatečně a spravedlivě posouzena a že by k jejich navrácení do Arménie došlo v rozporu se zásadou *non-refoulement*.

[7] Krajský soud konstatoval, že žalovaný postupoval v souladu s nařízením Dublin III a správně určil, že státem příslušným k posouzení žádosti stěžovatelů je SRN. Ve vztahu k namítanému porušení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu pak krajský soud podotkl, že žalobou napadeným rozhodnutím byl určen jiný členský stát, který je dle nařízení Dublin III příslušný k meritornímu posouzení žádosti stěžovatelů, věcné posouzení předmětné žádosti v ČR namísto SRN by proto bylo v rozporu s citovaným nařízením.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[8] Stěžovatelé napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadili pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatelé namítli, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť porušil povinnosti mu vyplývající z § 2 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a nařízení Dublin III. Žalovaný nepřihlédl ke specifickým okolnostem jejich případu a nešetřil oprávněné zájmy stěžovatelů. Pokud by tak učinil, zabýval by se okolnostmi, které odůvodňují použití čl. 17 nařízení Dublin III. Vzhledem k tomu, že tak neučinil, zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Obdobně postupoval rovněž krajský soud, a proto také jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný i krajský soud se měli zabývat okolnostmi, které stěžovatele vedly k odchodu ze země původu, jakož i zdravotním stavem stěžovatelky a), která trpí psychickými problémy, a rovněž mělo být přihlédnuto k důkazům předloženým v průběhu správního řízení (protokol z policie a lékařská zpráva).

[10] Stěžovatelé mají za to, že se žalovaný a také krajský soud nedostatečně zabývali povahou azylového řízení v SRN a své závěry o možnosti přesunu stěžovatelů do SRN nedostatečně odůvodnili. Podle stěžovatelů žalovaný neshromáždil dostatečné důkazy týkající se aktuálního stavu azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v SRN, obdobného pochybení se dopustil rovněž krajský soud, přičemž vycházeli

z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 7. 2016, č. j. 33 Az 8/2016 – 25, dle něhož by k náležitému zjištění stavu ohledně situace v příslušném členském státě měly sloužit i jiné zdroje, než pouze zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, např. zprávy mezinárodních nevládních organizací a či diplomatických misí.

[11] Stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu navrhli, aby zrušil rozsudek krajského soudu, jakož i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nepovažuje námitky stěžovatelů za opodstatněné. V průběhu správního řízení bylo postupováno v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu, zákona o azylu i nařízení Dublin III. K rozhodnutí o zastavení řízení a o příslušnosti SRN k posouzení žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu dospěl žalovaný na základě dostatečně zjištěného stavu věci.

[13] Žalovaný se rovněž zabýval podmínkou uvedenou v čl. 3 odst. 2 druhém pododstavci nařízení Dublin III a dospěl k závěru, že v případě SRN neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU. V této souvislosti žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména pak na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38, podle něhož tzv. dublinský systém stojí na předpokladu, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet stejně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě.

[14] Ve vztahu k možnosti uplatnění diskrečního ustanovení (čl. 17 nařízení Dublin III) žalovaný uvedl, že v posuzovaném případě nedisponoval diskrečním oprávněním převzít posuzování dané žádosti o mezinárodní ochranu, neboť příslušnost SRN byla určena na základě zbytkového kritéria dle čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce nařízení Dublin III (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016 – 34, publikovaný pod č. 3447/2016 Sb. NSS).

[15] Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro její nepřijatelnost, popř. ji zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobami oprávněnými, neboť stěžovatelé byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou

pokračování

přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

[18] Kasační stížnost se dotýká právních *otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

[19] Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

[20] Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně.

[21] Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

[22] Stěžovatelé v tomto případě v zásadě namítají nesprávnou aplikaci čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, na jehož základě krajský soud dospěl k závěru, že přemístění stěžovatelů do SRN je možné. Stěžovatelé tedy namítají taková zásadní pochybení krajského soudu, která by mohla mít dopad do jejich hmotně právního postavení a která navíc nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[23] Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Stěžovatelé v kasační stížnosti zmiňují dva hlavní důvody, v nichž spatřují pochybení správního orgánu i krajského soudu: jednak nedostatečné vypořádání skutečností, které stěžovatelé uváděli v řízení o jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a jednak nezajištění dostatečného množství relevantních podkladů ve vztahu k posouzení případných systémových nedostatků německého azylového systému. Stěžovatelka a) dále rovněž zmínila, že trpí zdravotními (psychickými) problémy.

[25] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že v dané věci je přezkoumáváno rozhodnutí, kterým žalovaný shledal žádost stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany nepřípustnou a řízení ve věci mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil, přičemž současně určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je SRN.

[26] Vzhledem k učiněnému zjištění, že příslušným státem není Česká republika, již tedy nebylo namístě věcně posuzovat jednotlivé důvody žádosti stěžovatelů o udělení mezinárodní ochrany z toho hlediska, zda stěžovatelé splňují podmínky pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (viz § 10a odst. 2 zákona o azylu). Žalovanému a následně ani krajskému soudu proto nelze vytýkat, že se stěžovateli uváděnými důvody pro udělení mezinárodní ochrany nezabývali (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2017, č. j. 2 Azs 98/2017 – 21).

[27] Pokud jde dále o posouzení otázky, zda v daném případě byly skutečně splněny podmínky pro zastavení řízení s tím, že pro posouzení žádosti stěžovatelů je příslušná SRN, je vhodné nejprve připomenout, že v posuzované věci podle žalovaného nebyla naplněna kritéria pro určení příslušnosti členského státu obsažená v kapitole III nařízení Dublin III, nicméně žalovaný postupoval za této situace dle zbytkového kritéria uvedeného v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci citovaného nařízení, na jehož základě určil, že státem příslušným k posouzení žádosti stěžovatelů je SRN, neboť v ní stěžovatelé podali jakožto v prvním členském státě dne 19. 5. 2016 a následně též dne 15. 9. 2017 žádost o mezinárodní ochranu.

[28] Stěžovatelé uvedené skutečnosti nikterak nezpochybňují, namítají však, že se žalovaný a následně i krajský soud nedostatečně zabývali možností jejich přemístění do SRN a průběhem tamního azylového řízení a své závěry nedostatečně odůvodnili. Žalovaný rovněž dle stěžovatelů neshromáždil dostatečné důkazy týkající se aktuálního stavu azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v SRN, a proto závěry, které v tomto směru učinil, nemají oporu ve správním spisu.

[29] Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III „[n]*ení-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát*“, přičemž třetí pododstavec dále stanoví, že „[p]*okud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem*“.

[30] V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvedl například ve svém rozsudku ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, následující:

„*Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že v rámci dublinského systému nelze přemisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány), že by zde v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto*

pokračování

žadatelem rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře obou evropských soudů, tedy Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. prosince 2011, N. S. a M. E., *C-411/10 a C-493/10, EU:C:2011:865; ze dne 14. listopadu 2013, Puid, C-4/11, EU:C:2013:740 a ze dne 10. prosince 2013,* Abdullahi, *C-394/12; EU:C:2013:813 a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. ledna 2011 ve věci* M.S.S. proti Belgii a Řecku, *stížnost č. 30696/09 a ze dne 4. listopadu 2014 ve věci* Tarakhel proti Švýcarsku, *stížnost č. 29217/12), a to ať již přímo v této zemi, do níž má být žadatel přemístěn, anebo - z důvodu absence řádného posouzení jeho žádosti - v zemích třetích, včetně případně i země jeho původu (pozn. NSS: i přesto, že české znění čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III používá výraz ‚*systematické nedostatky‘, *podrží se zdejší soud i v tomto rozsudku přesnější formulace ‚*systémové nedostatky‘, *která odpovídá např. francouzskému i anglickému znění téhož ustanovení nařízení Dublin III, jakož i předcházející výše zmiňované judikatuře velkého senátu Soudního dvora EU k této otázce, kterou dané ustanovení kodifikuje).*“

[31] Nejvyšší správní soud se ovšem v dané věci ztotožňuje s posouzením krajského soudu, že žalovaný požadavkům vycházejícím z citované judikatury obou evropských soudů i Nejvyššího správního soudu ve vztahu k posouzení azylového systému v SRN z hlediska jeho možných systémových nedostatků dostál. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že SRN je členským státem Evropské unie, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. SRN ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Dále žalovaný konstatoval, že na úrovni Evropské unie či Soudního dvora EU, ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU nebo Rady Evropy, které by v současné době jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky azylového řízení a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v SRN. Rovněž Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné negativní stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do SRN, jak to učinil v minulosti např. zcela jednoznačně v případě Řecka. Rovněž skutečnost, že v SRN ročně požádají o udělení mezinárodní ochrany statisíce žadatelů, svědčí dle správního orgánu o neexistenci obav žadatelů z tamního azylového systému. Dle přesvědčení správního orgánu tak stěžovatelům nehrozí v SRN nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Při hodnocení německého azylového systému přitom žalovaný vycházel z podrobné Informace OAMP MV ze dne 15. 1. 2018, vypracované oddělením zahraničních a evropských záležitostí, která byla rovněž součástí správního spisu a která, pokud jde o jednotlivé poznatky, odkazuje na další zdroje informací o německém azylovém systému, většinou již zahraničního původu, včetně zpráv Asylum Information Database (AIDA), European Migration Network a dalších. Žalovaný dále podotkl, že stěžovatelé nijak nezpochybnili kvalitu německého azylového systému a

ani nezmínili jakékoli potíže s německými azylovými úřady, nýbrž poukazují pouze na obavu z deportace.

[32] K uvedenému je třeba doplnit, že stěžovatelé ani ve své žalobě ani v následné kasační stížnosti neuvedli konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že by v SRN nebyly dodržovány pro členské státy závazné normy Společného evropského azylového systému (SEAS) a že by tedy zde existovaly systémové nedostatky v azylovém řízení či podmínkách přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu, a to dokonce natolik závažné, že by mohly mít za následek riziko nelidského či ponižujícího zacházení se stěžovateli ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Stěžovatelé v tomto smyslu nenavrhli ani provedení žádných důkazů a nekonkretizovali, proč považují žalovaným zjištěný skutkový stav za nedostatečný. Z obecně formulovaných námitek stěžovatelů není ani zřejmé, proč považují žalovaným citovanou Informaci OAMP MV ze dne 15. 1. 2018 popisující německý azylový systém za neaktuální, neúplnou, neobjektivní či z jiných důvodů nedostačující.

[33] Vzhledem k uvedenému považuje zdejší soud ve shodě s krajským soudem odůvodnění žalovaného, byť poměrně obecné, v tomto případě za dostačující a má za to, že obsah správního spisu poskytuje dostatečnou oporu pro posouzení, zda německý azylový systém vykazuje systémové nedostatky.

[34] Stěžovatelé ve své kasační stížnosti ve vztahu k této otázce v zásadě pouze namítali, že azylové řízení v SRN neskýtá záruku, že nebudou navráceni do země původu před řádným posouzením žádosti, aniž by však tuto svou obavu jakkoli konkretizovali. Z žádosti stěžovatelů, jejich žaloby a následné kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelé nejsou spokojeni s posouzením své žádosti o mezinárodní ochranu v SRN a domnívají se, že by jejich žádost v ČR mohla být posouzena příznivěji. Jak však správně poukázal krajský soud, postup, jehož se stěžovatelé domáhají (tj. posouzení jejich žádosti v ČR namísto SRN) je obcházením pravidel nařízení Dublin III, jehož cílem „*je nejen racionalizace posuzování žádostí o azyl (mezinárodní ochranu) a zabránění zahlcení systému povinností státních orgánů zabývat se několikanásobnými žádostmi podanými stejným žadatelem, ale také zvýšení právní jistoty, pokud jde o určování státu odpovědného za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Tím nařízení směřuje k eliminaci tzv.* forum shopping, *respektive* asylum shopping“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37).

[35] Dublinský systém totiž stojí na předpokladu, že se žadatelem o mezinárodní ochranu se bude zacházet v zásadě srovnatelně, ať podá žádost v jakémkoli členském státě a že v prvé řadě bude respektována právě stěžovateli zmiňovaná zásada *non-refoulement*. Vzhledem k pokročilé harmonizaci hmotného i procesního azylového práva v Evropské unii, tedy právě vzhledem k existenci SEAS, lze tento předpoklad označit za oprávněný. V konečném důsledku by tedy neměl být zásadní rozdíl v tom, zda o žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu bude rozhodovat Česká republika nebo jakýkoli jiný členský stát dodržující kogentní normy SEAS. V případě nepříznivého rozhodnutí má neúspěšný žadatel možnost obrátit se na soud či tribunál příslušného členského státu s žádostí o přezkum – toto právo vyplývá již z čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie, resp. z čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce Smlouvy o Evropské unii a podrobněji je rozvedeno v čl.

46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a mělo by tak být zaručeno ve všech členských státech Evropské unie (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 Azs 324/2016 – 38)

[36] Uvedená východiska je třeba uplatnit i v nyní posuzované věci, z čehož vyplývá, že k posouzení žádosti stěžovatelů, včetně případného soudního přezkumu, jsou příslušné na základě nařízení Dublin III právě a jen německé státní orgány, včetně německých správních soudů.

[37] Z Informace OAMP MV ČR ze dne 15. 1. 2018 k německému azylovému systému přitom vyplývá, že proti rozhodnutí příslušného správního orgánu o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je možno podat opravný prostředek ke správnímu soudu, a dále případně, za splnění zákonných podmínek, na úrovni spolkových zemí k zemskému vrchnímu správnímu soudu a posléze, opět při splnění zákonných předpokladů, na federální úrovni ke Spolkovému správnímu soudu. České správní ani soudní orgány ovšem nejsou v rámci SEAS oprávněny v jednotlivých případech přezkoumávat postup německých orgánů, a posuzovat, zda se v konkrétních případech dopustily jakéhokoli dílčího pochybení, pokud by se nejednalo právě o důsledek systémového selhání azylového systému dané země, čemuž v případě SRN relevantní informace nenasvědčují (k tomu srov. *a contrario* již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 – 22, týkající se maďarského azylového řízení).

[38] Ve svém rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č j. 4 Azs 73/2017 – 29, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu konstatoval: „*Evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí [srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10, ve věci* N. S. a dalších, *jenž je v zásadě aplikovatelný i za současné právní úpravy]. K tomu Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 – 37, uvedl, že „[m]*ožnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (bod 86)“.

Tak tomu může být při závažných excesech, nárazových či naopak dlouhotrvajících nedostatcích v azylovém systému či v případě, že s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení již samotným přemístěním žadatele. V rozsudku ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU - C. K. a další, *Soudní dvůr zdůraznil, že s absolutní povahou zákazu nelidského a ponižujícího zacházení je neslučitelné, aby členské státy mohly odhlédnout od skutečného a prokázaného rizika nelidského či ponižujícího zacházení žadatele o azyl pod záminkou, že nevyplývá ze systémového nedostatku v příslušném členském státě. Připustil, že i přemístění žadatele o azyl, jehož zdravotní stav je obzvláště závažný, může pro něj samo o sobě s sebou nést*

skutečné riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, a to bez ohledu na kvalitu přijetí a péči dostupnou v členském státě příslušném pro posouzení jeho žádosti. Zdůraznil, že takový výklad ‚plně respektuje zásadu vzájemné důvěry, jelikož se zdaleka nedotýká existence domněnky respektování základních práv každým členským státem, a zajišťuje, že výjimečné situace budou členskými státy řádně zohledněny. Ostatně pokud by členský stát provedl přemístění žadatele o azyl za takových okolností, nelidské či ponižující zacházení, které by z toho vyplývalo, by nebylo přímo nebo nepřímo přičitatelné orgánům příslušného členského státu, ale pouze prvně uvedenému členskému státu'."

[39] Z citované judikatury tedy vyplývá, že orgány členských států jsou v rámci dublinského řízení povinny zabývat se existencí systémových nedostatků azylového řízení či podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v jiném členském státě a musí si rovněž všímat případných individuálních rizik ve smyslu rozsudku Soudního dvora ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, *C. K. a další*, ECLI:EU:C:2017:127, kdy by vzhledem k okolnostem případu již samo přemístění představovalo riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Orgány členských států naopak nejsou oprávněny znovu posuzovat žádost, o níž již bylo jednou rozhodnuto jiným členským státem, resp. rozhodnutí jiného členského státu přezkoumávat.

[40] Vzhledem k tomu, že v nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud neshledal existenci systémových nedostatků německého azylového systému ani existenci důvodného rizika, že již samo přemístění do SRN může pro stěžovatele představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU, dospěl k závěru o nedůvodnosti posuzovaných kasačních námitek stěžovatelů.

[41] Je přitom jistě pravdou, že i české správní orgány a soudy jsou povinny za všech okolností respektovat zásadu *non-refoulement*, kterou argumentují stěžovatelé, nicméně tatáž povinnost platí i o správních orgánech a soudech německých, a pokud tedy, jak uvádí stěžovatelé, neshledaly jejich žádosti o mezinárodní ochranu podané v SRN důvodnými, pak lze při absenci informací o systémových nedostatcích tamního azylového řízení předpokládat, že po řádném posouzení přinejmenším první žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu dospěly k závěru o tom, že jejich azylový příběh oprávněné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů či skutečné nebezpečí vážné újmy v zemi původu nezakládá. Stěžovatelé s těmito závěry nesouhlasí, pro jejich případný přezkum jsou ovšem opět příslušné německé správní soudy, nikoliv orgány veřejné moci v ČR. Totéž platí o nových skutečnostech či důkazech týkajících se tvrzeného pronásledování jezídskou komunitou v zemi původu z důvodu konverze stěžovatelů (jejich rodiny) ke křesťanství, na něž stěžovatelé odkazovali mj. v žalobě. Pokud se stěžovatelé domnívají, že tyto jimi tvrzené skutečnosti či důkazy splňují podmínky pro přípustnost nové (následné) žádosti o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 40 procedurální směrnice, nic stěžovatelům nebrání, aby po přemístění do SRN takovou, v pořadí již třetí, žádost podali, přičemž posouzení její přípustnosti, a v případě kladného výsledku následně i důvodnosti, by potom bylo opět na orgánech SRN jakožto země ve věci žádosti stěžovatelů o mezinárodní ochranu příslušné (k tomu srov. čl. 40 odst. 7 procedurální směrnice). Tyto tvrzené skutečnosti však nemohou samy o sobě zpochybnit právě žalobou napadené

pokračování

rozhodnutí o přemístění stěžovatelů do SRN vydané v rámci uplatňování dublinského systému.

[42] Pokud jde o námitku, dle níž se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval možností uplatnění diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení Dublin III, byla tato námitka stěžovateli poprvé uplatněna až v kasační stížnosti. Uvedená kasační námitka je tedy dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná. Nad rámec nutného odůvodnění je možné pouze dodat, že žalovaný nepoužití článku 17 nařízení Dublin III, zejména tzv. humanitární klauzule obsažené v odstavci 2 tohoto ustanovení, na str. 5 svého rozhodnutí, byť stručně, odůvodnil. Pokud stěžovatelka a) uváděla tuto námitku ve vztahu k jí udávaným psychickým obtížím, je třeba v prvé řadě konstatovat, že tato námitka jednak dosud nebyla vztahována k samotnému přemístění stěžovatelky a) a její rodiny do SRN, ale k jejich případnému nucenému návratu do země původu, netýkají se jí tedy přímo, již z tohoto důvodu, závěry zmiňovaného rozsudku Soudního dvora ve věci *C. K. a další*. Přesto Nejvyšší správní soud konstatuje, že i kdyby byla tato námitka vztahována k přemístění stěžovatelky a) a její rodiny do SRN, nemohla by být důvodná. Stěžovatelka a) totiž nikdy ani netvrdila, že by se v jejím případě jednalo o tak obzvláště závažné onemocnění, které by bránilo jejímu přemístění do SRN. Z obsahu správního spisu je přitom zřejmé, že stěžovatelka a) ve správním řízení, jakož i v řízení před krajským soudem, pouze v obecné rovině tvrdila, že trpí zvýšenou nervozitou a úzkostí (v SRN byla léčena u neurologa a psychiatra). Z propouštěcí zprávy ze dne 12. 9. 2017, kterou stěžovatelka předložila, sice plyne, že stěžovatelka a) skutečně trpí symptomy úzkosti, ale nebyl zjištěn žádný závažnější depresivní syndrom nebo náznak ohrožení stěžovatelky a) či sebevražedné myšlenky. V případě stěžovatelky a) se tedy zjevně nejedná ani o případ, kdy by její přemístění do SRN představovalo ve smyslu rozsudku Soudního dvora ve věci *C. K. a další*, skutečné a prokázané riziko značného nebo nevratného zhoršení jejího zdravotního stavu.

IV. Závěr a náklady řízení

[43] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji na základě § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[44] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, žádné náklady řízení nad rámec běžné administrativní činnosti mu však v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

[45] V řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud ustanovil zástupkyní stěžovatelů advokátku Mgr. Gabrielu Kopuletou, jejíž odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatelů přísluší za společný úkon při zastupování dvou nebo více osob za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20% (§ 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif). Zástupkyně stěžovatelů učinila v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b, a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif]. Mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí

částku 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu], po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každého ze stěžovatelů 2480 Kč, tj. za všechny zastupované stěžovatele celkem 9920 Kč (4 x 2480 Kč) za jeden úkon právní služby. Dále zástupkyni stěžovatelů přísluší za jeden úkon právní služby také náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy činí odměna ustanovené zástupkyně částku 20 440 Kč [odměna za dva úkony právní služby 19 840 Kč (2 x 9920 Kč) a náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby 600 Kč (2 x 300 Kč)], která jí bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. července 2018

Mgr. Ondřej Mrákota
předseda senátu